

Dosarul nr. 2ra-362/21

Prima instanță - (Judecătoria Edineț, sediul Briceni) jud: G. Comerzan

Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) jud: D. Corolevschi, D. Stănilă, V. Pușcaș

ÎNCHEIERE

3 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Sergiu Muntean în numele și interesele Valentinei Bejenari,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Bejenari împotriva lui Rodion Soltuz cu privire la revendicarea bunurilor din posesie străină și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă:

La 18 februarie 2019, Valentina Bejenari, fiind reprezentată de avocatul Lilia Ababei, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Rodion Soltuz, solicitând:

1. revendicarea din posesia nelegitimă a pârâtului Rodion Soltuz a bunurilor:

- gospodăria situată în com. Petreni, satul Popeștii Noi, r-nul Drochia, nr. cadastral xxxxx format din: casă de locuit-01, construcție accesorie-02, construcție accesorie-03, construcție-04, -construcție subterană -05, teren aferent cu suprafața de 0,4397 ha în valoare de 26 860 lei;

- teren arabil cu suprafața de 0,43 ha cu costul de 30 000 lei;

- bovine - 4 capete x 10 000 lei – în sumă de 40 000 lei;

- cabaline - 2 capete x 12 000 lei - în sumă de 24 000 lei;

- ovine - 30 capete x 750 lei - în sumă de 22 500 lei,

Bunuri în valoare totală de 143 360 de lei.

2. compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, s-a indicat că la 7 iunie 2018 a decedat fiul reclamantei, Ceban Vadim.

Reclamanta este moștenitorul de drept a bunurilor ce au aparținut fiului ei. La 10 octombrie 2018 a fost deschisă procedura succesorală de către reclamantă privind moștenirea bunurilor defunctului cu eliberarea certificatului de calitate de moștenitor nr.9427 din 10 octombrie 2018.

La 6 decembrie 2018 către pârâtul Rodion Soltuz a fost înaintată o notificare cu solicitare către acesta de a returna pe cale amiabilă bunurile deținute ilegal, notificarea

a fost recepționată de către pârât la 7 decembrie 2018, fapt confirmat prin semnătura pârâtului pe avizul de recepție.

S-a invocat că pârâtul nu dorește să întoarcă bunurile deținute ilegal, din care considerente a depus prezenta cerere de chemare în judecată.

Prin hotărârea din 27 ianuarie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul central, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Bejenari împotriva lui Rodion Soltuz cu privire la revendicarea bunurilor din posesie străină.

S-a revendicat din posesia lui Rodion Soltuz gospodăria situată în com. Petreni, satul Popeștii Noi, r-nul Drochia, nr. cadastral xxxxx formată din: casă de locuit-01; construcție accesorie-02, construcție accesorie-03, construcție-04, construcție subterană-05, teren aferent cu suprafața de 0,4397 ha în valoare de 26 860 lei, teren arabil cu suprafața de 0,43 ha cu costul de 30 000 lei, bovine 4 capete x 10 000 lei în sumă de 40 000 lei, cabaline 2 capete x 12 000 lei în sumă de 24 000 lei, ovine 30 capete x 750 lei în sumă de 22 500 lei.

S-a încasat de la Rodion Soltuz în beneficiul lui Bejenari Valentina cheltuielile de judecată în sumă de 3 649 de lei.

S-a încasat de la Rodion Soltuz în beneficiul Statului taxa de stat în sumă de 2 150,40 de lei.

S-a anulat măsura de asigurare a acțiunii prin interzicerea de înstrăinare a bunurilor aplicat la data de 23 februarie 2019.

La 24 februarie 2020, avocatul Dumitru Malesenco, în numele și interesele lui Rodion Soltuz, a contestat hotărârea primei instanțe cu apel.

Prin decizia din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, s-a admis apelul declarat de avocatul Dumitru Malesenco în interesele lui Rodion Soltuz.

S-a casat integral hotărârea din 27 ianuarie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul central și s-a pronunțat o hotărâre nouă, prin care:

S-a respins cererea ce chemare în judecată depusă de Valentina Bejenari împotriva lui Rodion Soltuz cu privire la revendicarea bunurilor din posesie străină și compensarea cheltuielilor de judecată, ca fiind neîntemeiată.

S-a încasat de la Valentina Bejenari în folosul lui Rodion Soltuz cheltuielile de judecată în sumă de 3 225,60 de lei.

În motivarea soluției, Colegiul instanței de apel a conchis că prima instanță, la pronunțarea hotărârii, a dat dovadă de un formalism vădit, ignorând normele legale care reglementează litigiul și a adoptat o hotărâre neîntemeiată de admitere a acțiunii, în lipsa probelor ce ar demonstra temeinici a acțiunii.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, titular al acțiunii în revendicare nu poate fi decât proprietarul exclusiv al bunului. Dovada posesiunii ilegale (de buna or rea-credință) trebuie să fie dovedită de către proprietarul bunului. Proprietarul este obligat să dovedească faptul că anume lui îi aparține dreptul de proprietate asupra bunului revendicat. La materialele cauzei însă nu sunt prezentate certificate din Registrul bunurilor imobile prin care s-ar confirma faptul că, Vadim Ceban deține în proprietate bunurile imobile invocate în acțiune.

Mai mult ca atât, reclamanta a prezentat instanței doar certificatul de calitate de moștenitor legal, nu și certificatul de moștenitor legal, în care s-ar fi indicat care sânt bunurile care ea le-a moștenit în urma decesului fiului ei.

La 14 ianuarie 2021, avocatul Sergiu Muntean, acționând în numele și interesele Valentinei Bejenari, a declarat recurs împotriva deciziei din 19 noiembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel, menținerea hotărârii primei instanțe și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului, reprezentantul recurenteii a invocat că instanța de apel a depășit limitele apelului. Or, apelul declarat nu cuprindea temeiurile de drept necesare în mod imperativ conform art. 365 alin. (1) lit. (d), care permit casarea unei hotărâri, care nu au fost indicate concret pentru a putea fi identificate, astfel încât instanța de apel nu le putea identifica în mod părtinitor în folosul apelantului, instanța neavând un rol activ ci unul pasiv în procesul civil.

Totodată apelantul a solicitat doar transmiterea spre rejudecare a cauzei și nicidecum nu examinarea în fond a cauzei, cu emiterea unei hotărâri noi, astfel încât apelantul-intimat nu doar că nu a invocat nici un temei de casare a hotărârii instanței de fond, ci nici nu a invocat în mod valabil careva erori care ar putea duce la casarea hotărârii cu trimiterea la rejudecare.

Mai mult, apelantul nu a invocat nici careva erori care ar duce la casarea hotărârii pe motiv că ultimul solicita trimiterea la rejudecare pentru că nu a reușit să probeze cu probele sale poziția sa din cauza lipsei sale de la ședința lucrativă despre care a fost informat.

În cererea de apel acesta neindicând motive noi și nici probe noi, instanța de apel totuși a casat hotărârea fără a dispune de careva probe sau argumente în acest sens și în lipsa unei solicitări exprese de a adopta o nouă hotărâre potrivit ordinii din prima instanță, or asemenea solicitare nu a existat în cererea de apel astfel încât, instanța depășind limitele apelului și în lipsa unor temeiuri care nu au fost invocate de apelant a decis în mod neîntemeiat și nefondat de a casa o hotărâre, încălcând grav prevederile art. 373 din Codul de procedură civilă.

Instanța de apel a aplicat o lege care nu putea fi aplicată, or, aceasta nu putea invoca un temei de drept de casare a hotărârii primei instanțe în situația în care pârâtul nu a identificat și nu a invocat în cererea de apel un temei anume de casare a hotărârii, circumstanțe de fapt și de drept care se încadrează exact în prevederile temeiului de declarare a recursului prevăzut la art. 432 alin. (2) lit. (b) din Codul de procedură civilă.

Instanța de apel nu s-a expus absolut asupra argumentelor invocate de către neprezentul reclamantei și nici nu lea confirmat, nici infirmat.

Toate argumentele din poziția recurenteii au fost total ignorate de către instanța de apel motivarea supra acestora.

La 24 februarie 2021, avocatul Sergiu Muntean, în numele și interesele Valentinei Bejenari a depus cerere de recurs suplimentar, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată, pe motiv că eroare judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În motivarea cererii, reprezentantul recurenteii a invocat argumente suplimentare referitor la ilegalitatea soluției instanței de apel.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Colegiul reține că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa participanților la proces la 23 decembrie 2020 (f.d. 130) și a fost recepționată de către reprezentantul recurenteii la 29 decembrie 2020 (f.d. 131).

Din acest considerent, Colegiul consideră că recursul din 14 ianuarie 2021, este declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 28 ianuarie 2021 în adresa intimatului a fost expediată copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței la recurs. Însă, până la data examinării admisibilității recursului, acesta nu au depus referință prin care să-și exprime poziția cu privire la recursul declarat.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicite admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de avocatul Sergiu Muntean în numele și interesele Valentinei Bejenari nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de avocatul Sergiu Muntean în numele și interesele Valentinei Bejenari.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu